

JANINA ŻEBROWSKA

* 5 IX 1914, Temeszów

† 20 XII 1989, Olsztyn

Życiorys¹

Urodziłam się dnia 5 września 1914 r[.] w Temeszowie[.] pow. Brzozów[.] woj. Rzeszów.

Pochodzę z wielodzietnej rodziny (ośmioro rodzeństwa) robotniczej. Ojciec mój był stolarzem, pracował w Fabryce Wagonów w Sanoku.

W Sanoku ukończyłam szkołę podstawową[.] a następnie [Prywatne Miejskie] Seminarium Nauczycielskie [Żeńskie].

¹ Portret otwierający biogram pochodzi z zasobów Archiwum Państwowego w Olsztynie. Teczka Janiny Żebrowskiej ma numer 2038. Dziękuję Pani dr Dominice Agacie Myślak (UWM Olsztyn) za pomoc w przeprowadzeniu kwerendy i zebranie materiału archiwalnego na temat Janiny Żebrowskiej. W „Życiorysie” zachowuję pisownię oryginalną. Uzupełnienia w nawiasach kwadratowych pochodzą ode mnie.

Gdy rozpoczęłam naukę w [Prywatnym] Miejskim Seminarium [Nauczycielskim Żeńskim,] ojca zwolniono z pracy i na szkolną opłatę miesięczną (50 zł) musiałam zarabiać sama korepetycjami.

Egzamin dojrzałości złożyłam dnia 13.VI.1933 r. Przez dwa lata byłam bezrobotną. W roku 1935 otrzymałam roczną bezpłatną praktykę w Sanoku w siedmioklasowej [publicznej] szkole pow.[szechnej].

Z dniem 1.VII.1936 r[.] zostałam zatrudniona jako etatowa nauczycielka w [publicznej] szkole powsz.[ecznej] w Moczarach[.] pow. Lesko woj[.] Rzeszów. Tu złożyłam egzamin kwalifikacyjny na naucz.[yciela] szkół powszechnych.

W roku 1938 wyszłam za mąż² i przeniosłam się na własną prośbę do Stefkowej[.] p.[owiat] Lesko i tu pracowałam do 1.IX.1939 r[.] – do wybuchu wojny.

Straciłam wszystko, co posiadałam, gdyż wojna zastała mnie w Sanoku, a San był granicą, więc nie mogłam wyjechać do Stefkowej, która leżała za Sanem. Mąż mój Romuald [Jan] Ochęduszek poległ na wojnie.

Podczas okupacji już w listopadzie 1939 r[.] po ustąpieniu działań wojennych w okolicach Sanoka, zgłosiłam się sama do pracy naucz.[ycielskiej] we Wzdowie[.] pow. Brzozów, gdyż dowiedziałam się, że tam nie ma nauczyciela.

Ludność przyjęła mnie bardzo życzliwie i zorganizowała pomoc w postaci artykułów żywnościowych, gdyż byłam bez środków do życia.

Gdy Niemcy zaczęli rejestrować nauczycieli i organizować szkolnictwo w Generalnym Gubernatorstwie w roku 1940 w kwietniu – przeniesiono mnie do Zmiennicy pow. Brzozów.

Tu pracowałam w szkole przez całą okupację oraz we własnym mieszkaniu uczyłam samorzutnie, tajnie dzieci polskie.

Tereny te zostały wyzwolone spod okupacji hitlerowskiej w sierpniu 1944 roku, więc dnia 1 września 1944 r[.] stanęłam do pracy w tej samej miejscowości.

W roku 1945 przeniosłam się do Radojewic p.[owiat] Inowrocław. Po roku pracy w Radojewicach wyjechałam do Torunia na studia. Tu ukończyłam Państwowy Wyższy Kurs Nauczycielski ze specjalnością j.[ęzyk] polski–historia.

² Janina Sobolak wyszła za mąż 15 VIII 1938 roku za Romualda Jana Ochęduszkę. Przyszły podporucznik piechoty Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie był synem Stanisława Ochęduszki (1884–1912) i Franciszki Ochęduszek z d. Molczan. Urodził się w Sanoku w niedzielę 15 I 1911. W rodzinnym mieście ukończył szkołę podstawową. W latach 1922–1926 uczęszczał do tamtejszego Państwowego Gimnazjum Męskiego im. Królowej Zofii. Po przerwaniu nauki w 1926 do 1939 pracował jako sekretarz Sądu Grodzkiego w Sanoku i się dokształcał. Po 17 IX 1939 został aresztowany przez Sowietów, internowany i deportowany w głąb Rosji. Na mocy układu Sikorski-Majski, wstąpił we wsi Tockoje w ZSRR do formującego się 2. Korpusu Polskiego i został żołnierzem 5. Dywizji Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Przeszedł szlak bojowy od Iranu, przez Egipt, do Włoch. We Włoszech złożył egzamin maturalny jako kapral podchorąży. Poległ w sobotę 13 V 1944 w bitwie o Monte Cassino. Został pochowany na Polskim Cmentarzu Wojennym na Monte Cassino (taras VII, sektor E, nr 1). Później był ekshumowany. Pośmiertnie został odznaczony Srebrnym Krzyżem Orderu Virtuti Militari i Krzyżem Pamiątkowym Monte Cassino. Jego symboliczny grób znajduje się Cmentarzu Centralnym w Sanoku w tym samym miejscu co mogiła Stanisława Ochęduszki.

W roku 1947 wyszłam po raz drugi za mąż i wyjechałam do Szczytna, gdzie pracowałam najpierw w Liceum Pedagog.[icznym,] a następnie w Szkole Jedenastoletniej.

W roku 1954 w związku z przeniesieniem mego męża do Kuratorium Okręgu Szkolnego w Olsztynie zostałam przeniesiona do Olsztyna do Szkoły Podstawowej Nr 2.

Tu pracowałam do 10 grudnia 1960 r.

Od roku 1960 pracuję do chwili obecnej w Szkole Podstawowej Nr 8 Specjalnej.

W międzyczasie[,] tj[.] w roku 1965 ukończyłam Państwowy Instytut Pedagogiki Specjalnej w Warszawie.

Mam dwóch synów, którzy studiują na Politechnice Warszawskiej.

W zawodzie nauczycielskim pracuję nieprzerwanie 36 lat.

W roku 1964³ otrzymałam Srebrną Odznakę Honorową [„]Zasłużonym dla Warmii i Mazur[“].

Janina Żebrowska

Olsztyn[,] 12 maja 1971 r[.]

Uzupełnienia na podstawie zasobów Archiwum Państwowego w Olsztynie i źródeł własnych

Janina Sobolak urodziła się w sobotę 5 września 1914 roku w Temeszowie, polskiej wsi należącej obecnie administracyjnie do województwa podkarpackiego, powiatu Brzozów i gminy Dydnia. Miejscowość ta jest położona w dolinie Sanu. Ojcem Janiny był stolarz Karol Sobolak, a matką – Łucja Sobolak z d. Skrabalak. Łucja Sobolak przyszła na świat 26 listopada 1892 roku w Temeszowie. Jej ojciec to Józef Skrabalak, a matka – Marianna Skrabalak z d. Paraniak. Temeszów należał wówczas do parafii Dydnia. W momencie zawierania związku małżeńskiego przez Janinę i Władysława Żebrowskich (1912–1990), do czego doszło 19 czerwca 1947, Łucja i Karol Sobolakowie żyli.

Z życiorysu Janiny Żebrowskiej wiadomo, że wychowywała się razem z ośmiorgiem rodzeństwa. Zdołałem ustalić, że miała starszego o 10 lat brata, Bronisława Józefa Sobolaka, również urodzonego w Temeszowie, 30 marca 1904 roku. 31 października 1929 roku wziął on ślub ze Stanisławą Karoliną Baranowicz, urodzoną 11 czerwca 1908 roku, córką Jana Baranowicza i Anny Baranowicz z d. Gazdowicz. Bronisław Sobolak był w tamtym czasie urzędnikiem i mieszkał w Sanoku.

W zasobach Archiwum Państwowego w Olsztynie znajduje się odpis skróconego aktu małżeństwa nr 388/1947 z 19 czerwca 1947 roku, sporządzony w USC na miasto Toruń. Zaświadcza się w nim, że: „Władysław Żebrowski, nauczyciel zamieszkały w Toruniu urodzony dnia 28 grudnia 1912 roku w Glinki-Rafały pow. Maków-Mazowiecki i Janina Ochęduszko z domu Sobolak, nauczycielka zamieszkała w Toruniu urodzona dnia 5 września 1914 roku w Temeszowie pow. Brzozów zawarli

³ Dokładnie: 19 VI 1964.

związek małżeński w dniu dziewiętnastego czerwca tysiąc dziewięćset czterdziestego siódmego 1947 roku w Toruniu. Ojciec męża Stanisław Żebrowski zmarł w Pułtusk. Matka męża Marianna z d. Glinka zam. w Mamino pow. Maków Mazowiecki. Ojciec żony Karol Sobolak zam. w Sanoku wojew. Rzeszów. Matka żony Łucja z d. Skrabalak zam. w Sanoku wojew. Rzeszów". Z tego związku urodziło się dwóch synów: Jerzy Żebrowski (1948–2010) i Zbigniew Żebrowski (1950–).

Po przyjeździe do Szczytna Janina Żebrowska bez trudu otrzymała zatrudnienie jako nauczycielka, ponieważ potrzeby kadrowe w okresie powojennym na Ziemiach Odzyskanych były przeogromne. Wspomnienia Stanisława Żenczykowskiego (1900–1979), pierwszego powojennego inspektora szkolnego w Szczytnie, dostarczają interesującej wiedzy. Na stronie 75. jego rękopisu czytamy m.in.:

Zakończył się właściwie żywiołowy rozwój szkolnictwa. Wciąż jeszcze wzrasta liczba szkół, ale nie są to już skoki, a raczej szybki rozwój. W ciągu półroczu przybyło 5 [publicznych] szkół powsz.[ecznych]⁴, 9 nauczycieli, 158 uczniów. Za to nowy rok szkolny 1947/48 wykazuje dalszy szybki rozwój szkolnictwa. Liczba [publicznych] szkół powszechnych wzrosła do 77 szkół realizujących pełny program [publicznej] szkoły pow.[szechnej] lub mogących realizować nauczanie w kl. VII, tzn. o 3 i więcej nauczycielach, jest 10. Liczba nauczycieli wzrosła do 157. Wrócili z W.[yższego] K.[ursu] N.[auczyielskiego] Zofia Flakówna, Władysław Żebrowski i Jadwiga Żenczykowska. Kol. Żebrowski ponadto przywiózł żonę⁵, również absolwentkę WKN toruńskiego. Kierownictwo [Publicznej] Szkoły Powsz.[ecznej] nr 1 obejmuje kol. Wł.[adysław] Żebrowski, na kierow.[niczkę] [Publicznej] Szkoły Pow.[szechnej] nr 2 wraca kol. J.[adwiga] Żenczykowska. Kol. Zofia Flakówna przeszła do [Państwowego] Liceum Pedagogicznego.

Obsada [Publicznej] Szkoły Pow.[szechnej] nr 1 przedstawiała się[,] jak następuje:

- 1) Kol. Wł.[adysław] Żebrowski, kier.[ownik] szkoły,
- 2) Janina Żebrowska, nauczycielka,
- 3) Ostaszewska Olga, nauczycielka,
- 4) Ostaszewski Józef, nauczyciel,
- 5) Mosdorfowa Wanda [Genowefa], nauczycielka,
- 6) Nowakowa Maria, nauczycielka (urlopowana do spraw aprowizacji),
- 7) Wiśniewski Michał, nauczyciel,
- 8) Buchartowska, nauczycielka,
- 9) Małkowski, nauczyciel,
- 10) Wyrzykowska Maria, nauczycielka,
- 11) Władzińska, nauczycielka,
- 12) Stachniowa, nauczycielka,
- 13) Dziubińska-Marciniakowa Józefa, nauczycielka,

⁴ Uzupełnienia w nawiasach kwadratowych pochodzą ode mnie.

⁵ Tj. Janinę Żebrowską.

- 14) Księżak B., nauczycielka⁶,
- 15) Kołodziejska Kazimiera, nauczycielka,
- 16) Kobylińska L., nauczycielka,
- 17) Antonina Herzogowa, nauczycielka.⁷

W Szczytnie Janina Żebrowska była związana przede wszystkim z nauczaniem na poziomie podstawowym i przedszkolnym. W Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych uczyła historii tylko przez jeden rok szkolny 1949/1950. W Olsztynie znalazła zatrudnienie w szkołach podstawowych: nr 2 i nr 8. Poniżej przedstawiam przebieg jej zatrudnienia, który znajduje odzwierciedlenie w dokumentach Archiwum Państwowego w Olsztynie:

- 1) 5 X 1935 – 21 VI 1936 – [Publiczna] Szkoła Powszechna w Sanoku (bezpłatna praktyka nauczycielska).
- 2) 21 VI 1936 – 21 VI 1938 – Szkoła Podstawowa w Moczarach⁸ (powiat Lesko, nauczycielka).
- 3) 21 VI 1938 – 1 IX 1939 – Szkoła Podstawowa w Stefkowej (powiat Lesko, nauczycielka).
- 4) 1 IX 1939 – 1 V 1940 – Szkoła Podstawowa we Wzdowie (powiat Brzozów, nauczycielka).
- 5) 1 V 1940 – 1 IX 1945 – Szkoła Podstawowa w Zmiennicy (powiat Brzozów, nauczycielka).
- 6) 1 IX 1945 – 1 IX 1946 – Szkoła Podstawowa w Radojewicach (powiat Inowrocław, nauczycielka).
- 7) W ramach urlopu płatnego: 1 IX 1946 – 1 IX 1947 – Wyższy Kurs Nauczycielski w Toruniu (słuchaczka).
- 8) 1 IX 1947 – 30 X 1947 – Publiczna Szkoła Powszechna nr 1 w Szczytnie (nauczycielka).
- 9) 1 XI 1947 – 31 VIII 1948 – Szkoła Ćwiczeń przy Liceum Pedagogicznym w Szczytnie.
- 10) 1 IX 1948 – 30 IX 1949 – Publiczna Szkoła Powszechna nr 1 w Szczytnie (nauczycielka).
- 11) 1 IX 1949 – 31 VIII 1952 – Państwowa Szkoła Ogólnokształcąca stopnia Podstawowego i Licealnego nr 1 w Szczytnie (nauczycielka).

⁶ Po nazwisku Księżak pojawiły się dwa inne, które zostały w rękopisie wykreślone: Szapielówna [Zofia], Bauerówna Maria. Wśród absolwentów szczycieńskiego Liceum Ogólnokształcącego (rocznik 1955) jest Jan Księżak, być może syn B. Księżak.

⁷ S. Żenczykowski, *Wspomnienia o tworzeniu się szkolnictwa w Szczytnie i powiecie szczycieńskim za lata 1945–1948*, rękopis, Szczytno 1960. Zob. też D.A. Myślak, G. Ojcewicz, *Z Kresów po kresy. Rzecz o Stanisławie Żenczykowskim – szczycieńskim inspektorze szkolnym w latach 1945–1948*. Szczytno: Wydawnictwo GregArt, 2025, 232 ss.

⁸ W odniesieniu do szkół w Moczarach, Stefkowej, Wzdowie, Zmiennicy i Radojewicach zgodnie z ówczesną nomenklaturą powinno być: Publiczna Szkoła Powszechna.

- 12) 1 IX 1949 – 31 VIII 1950 – Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Szczytnie (nauczycielka historii).
- 13) 1 IX 1952 – 30 VI 1954 – Przedszkole nr 3 w Szczytnie.
- 14) 1 VII 1954 – 1 XII 1954 – Państwowa Szkoła Ogólnokształcąca stopnia Podstawowego i Licealnego nr 1 w Szczytnie (nauczycielka).
- 15) 1 XII 1954 – 10 XII 1960 – Szkoła Podstawowa nr 2 w Olsztynie (nauczycielka).
- 16) 10 XII 1960 – 31 VIII 1972 – Szkoła Podstawowa nr 8 w Olsztynie (nauczycielka, zastępca kierownika).
- 17) 1 IX 1972 – przejście na emeryturę.

Z dokumentacji przechowywanej w zasobach olsztyńskiego Archiwum Państwowego wynika, że Janina Żebrowska oprócz języka polskiego i historii uczyła także matematyki i biologii.

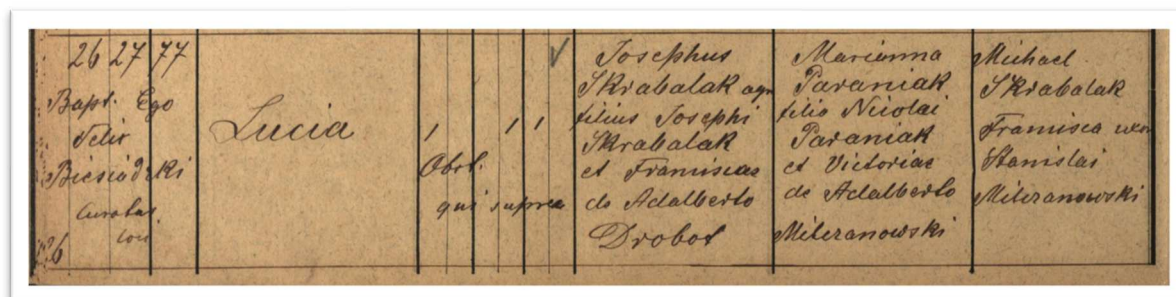
W Szczytnie Państwo Żebrowscy mieszkali w poniemieckiej willi z 1908 roku przy ulicy Bohaterów Stalingradu 6. Zaraz po wojnie była to ul. Leśna 6, obecnie – Bohaterów Westerplatte 6. W budynku tym Stanisław Żenczykowski ulokował latem 1945 roku Inspektorat Szkolny. Z kolei w Olsztynie zajmowali lokale w budynkach przy ulicach Niepodległości 86 i Zwycięstwa 40.

Janina Żebrowska przed wojną należała do Związku Harcerstwa Polskiego i Związku Nauczycielstwa Polskiego. Po wojnie – do Związku Nauczycielstwa Polskiego. Przez całe życie była bezpartyjna.

Profesor Janina Żebrowska zmarła w Olsztynie w środę 20 grudnia 1989 roku. Została pochowana na olsztyńskim cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej (kwatery 43, rząd 12, numer grobu 22). Miesiąc później, 19 stycznia 1990, złożono w tej samej mogile doczesne szczątki Władysława Żebrowskiego.

ANEKS FOTOGRAFICZNY⁹

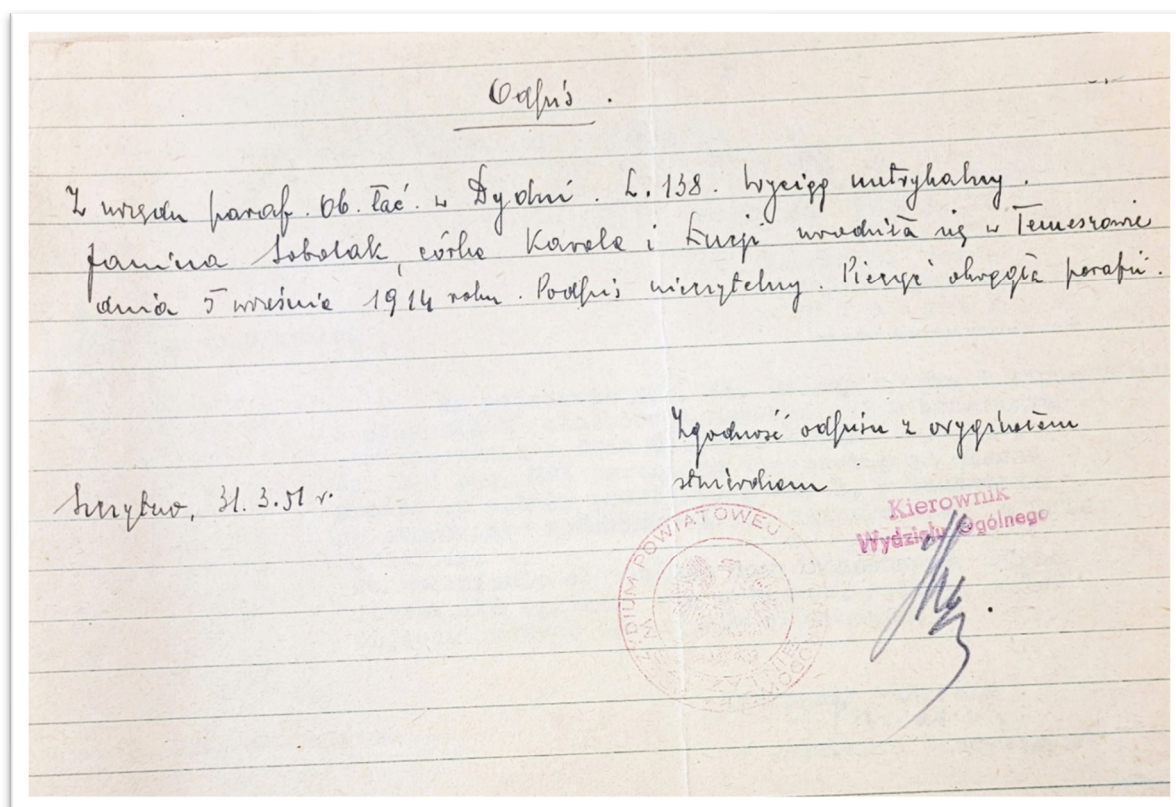
RODZINA

Ryc. 1. Zapis w księdze urodzeń. Matka Janiny Sobolak: Lucia Skrabalak, 26 XI 1892.

Źródło: Archiwum Państwowe w Rzeszowie;

<https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/jednostka/-/jednostka/22431321> (27 X 2024)

Ryc. 2. Wyciąg z księgi metrykalnej parafii w Dydni poświadczający fakt urodzin Janiny Sobolak.

⁹ Ryciny bez podanego źródła pochodzą z Archiwum Państwowego w Olsztynie.

355 „A”

Nr. 73/29, Sanok, dnia trzydziestego pierwszego października trzydziestu dziewiątego roku.

(31.10.1929)

Akt małżeństwa

I. Osoby wstępujące w związek małżeński:	Mężczyzna	Kobieta
	Bronisław Józef - Sobolak	Stanisława Karolina Baranowicz
	unpełny	
	Pemiszów	Sanok
	30 marca 1904	11 czerwca 1908
	Sanok	Sanok

II. Dane dotyczące rodziców:	Ojciec	Matka
	Karol	Łucja
	Sobolak	Sobolak z d. Skrabalak
	Jan	Olga
	Baranowicz	Baranowicz z d. Garzdowicz

III. Świadkowie:	Pierwszy świadek	Drugi świadek
	Jan	Jydoz
	Olchowski	Baranowicz

IV. Uwagi:

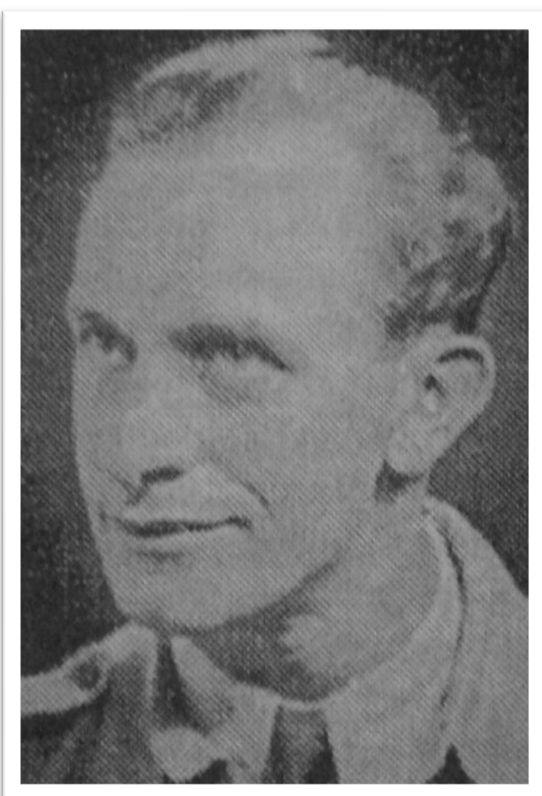
Ryc. 3. Akt małżeństwa brata Janiny Sobolak, Bronisława Sobolaka, z 31 X 1929, w którym widnieją m.in. dane o jej rodzicach: Łucji i Karolu Sobolakach.

Źródło: Archiwum Państwowe w Rzeszowie;

<https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/jednostka/-/jednostka/22431265> (27 X 2024)

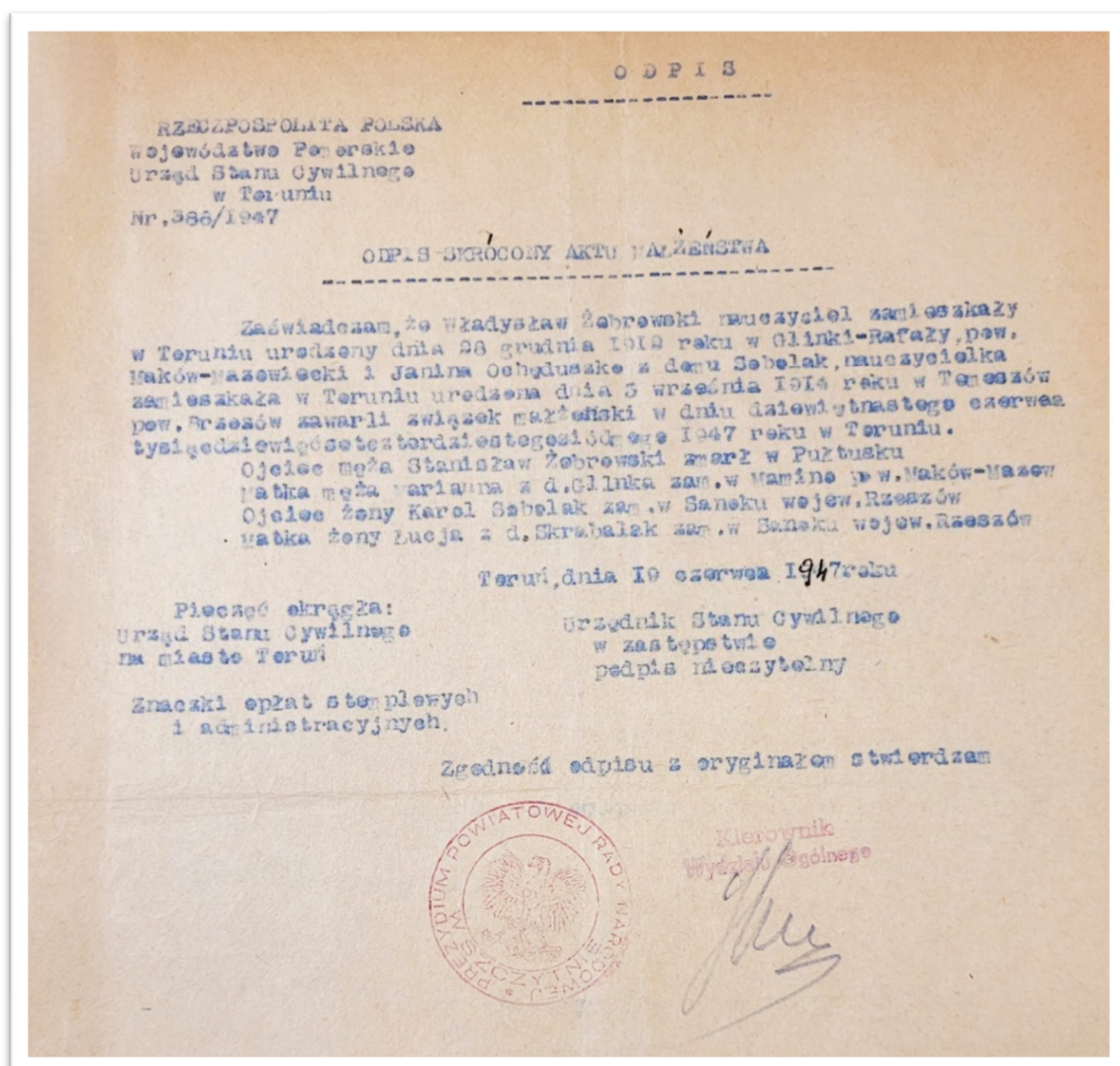

Ryc. 4. Janina Żebrowska (1964).

Ryc. 5. Romuald Jan Ochęduszek (1911-1944).

Źródło: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e1/Romuald_Ochęduszek.JPG
(14 II 2025)

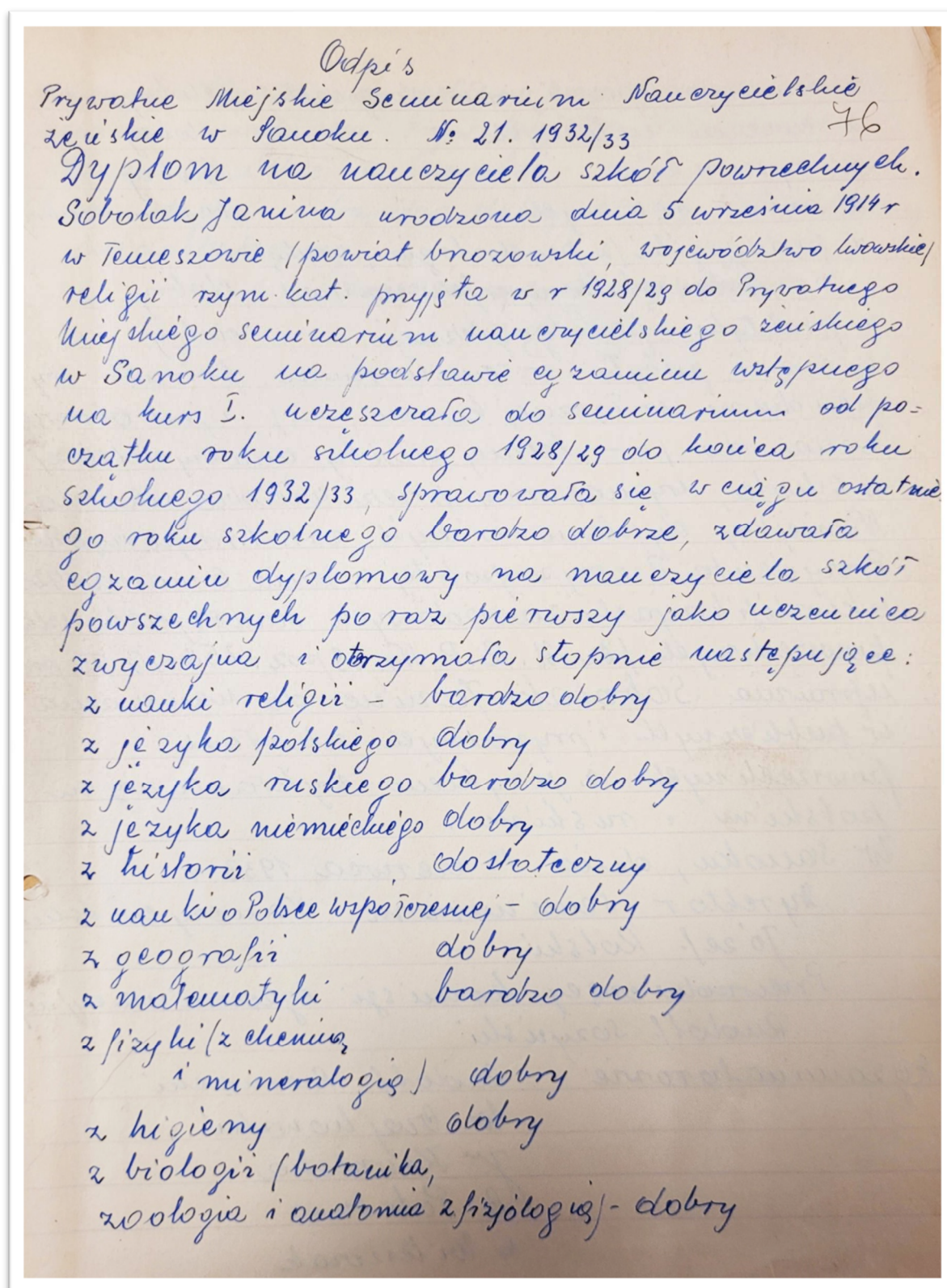

Ryc. 6. Odpis skrócony aktu małżeństwa Janiny i Władysława Żebrowskich z 19 VI 1947.

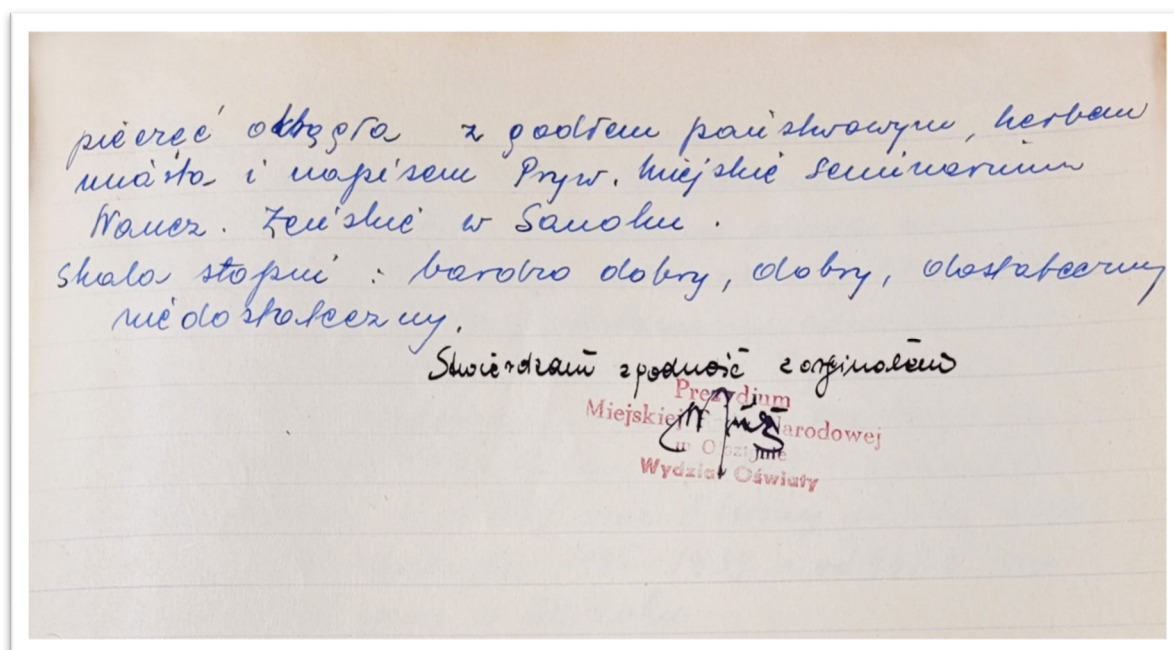

Ryc. 7. Władysław Żebrowski (1912–1990).

EDUKACJA

Ryc. 8. Pierwsza strona odpisu dyplomu Janiny Sobolak na nauczyciela szkół powszechnych
(Sanok, 13 VI 1933).

Ryc. 10. Trzecia strona odpisu dyplomu Janiny Sobolak na nauczyciela szkół powszechnych (Sanok, 13 VI 1933).

O d p i s.

PANSTWOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA DLA NAUCZYCIELI PUBLICZNYCH SZKOL
POWSZECHNYCH w Krośnie Okręg Szkolny lwowski. Nr.13/1937/38

S W I A D E C T W O Praktycznego Egzaminu na nauczyciela Publicz-
nych Szkół Powszechnych P. SOBOLAK Janina urodzona dnia 5 wrze ś
nia 1914 r. w Temeszowie /powiat Brzozów, województwo lwowskie
religii /wyznania/ rzymsko katol., tymczasowa nauczycielka
klasowej publicznej szkoły powszechnej I stopnia w Moczarach powiat
Lesko województwo lwowskie/, dopuszczona do praktycznego egzaminu
na nauczycielkę publicznych szkół powszechnych po raz pierwszy
sdała go w dniu 27 listopada 1937 roku, na podstawie przepisów
z dnia 14 grudnia 1928 r. /Dz.Urz.Min.W.R. i O.P. Nr.1, poz.3/
z wynikiem ogólnym dobrym P. SOBOLAK Janina uzyskała tym samym
kwalifikacje zawodowe do ustalenia w publicznych szkołach powszech-
nych w myśl art.7 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z
dnia 6 marca 1928r. /Dz.U.R.P. Nr 28, poz.258 i Nr 53, poz.512/.
W Krośnie, dnia 27 listopada 1937r. EGZAMINUJĄCY: /-/ Fr.Len,
/-/ podpis nieczytelny, /-/ Wł.Dziduszko. PREZES KOMISJI EGZA-
MINACYJNEJ /-/ R.Sożyński INSPEKTOR SZKOLNY w Sanoku /-/ Michał
Bartkowski, m.p. Panstw.Kom. Egz. dla Naucz. Szk.Powsz. w Krośnie.

Stwierdziłam zgodność z oryginałem
Przewodnicząca
Miejskiej Komisji Egzaminacyjnej
w Krośnie
Wydział Oświaty

Ryc. 11. Odpisu świadectwa praktycznego egzaminu na nauczyciela publicznych szkół
powszechnych złożonego przez Janinę Sobolak w Krośnie (27 XI 1937).

Ryc. 12. Zakończenie Państwowego Wyższego Kursu Nauczycielskiego w Toruniu w r. akad. 1946/1947. Według opisu Jadwigi Żenczykowskiej kadrę stanowili: „dr Aleksander Wilkoszewski, prof. mgr Jan Nowak, dr Stanisław Gertman, mgr Gertmanowa, dr Bogusław Moron, prof. Borowski, dr Głuszkiewiczowa, prof. Antonina Panasówna, prof. Załęski, prof. Malinowski, mgr Ludwik Kic, mgr Konrad Smierniak”.

Po prawej stronie zdjęcia na samej górze – Janina i Władysław Żebrowscy
(świeżo po ślubie 19 VI 1947).

W drugim rzędzie od góry, druga od prawej (na piersi Władysława Żebrowskiego)
– Jadwiga Żenczykowska.

W tej samej części w trzecim rzędzie od dołu piąta z prawej – Zofia Śnieżko-Błocka (głowa na piersi mężczyzny w czarnym garniturze).

Źródło: Archiwum prywatne Jarosława Jurczenki

Odpis

Państwowy Wyższy Kurs Nauczycielski w Toruniu.
 Świadectwo Żebrowskiej Janiny urodzona
 dnia 5 września 1914 r. w Temeszowie powiatu nieszawskiego
 województwa kresowskiego nauczycielka publ. szkół powr.
 w Radziejewicach po przedstawieniu dowodów kwalifi-
 kacji zawodowych, a mianowicie: Dyplomu ze naucz-
 nictwa szkół powszechnych Prywatnego Miejskiego Seminarium
 Nauczycielskiego w Sanoku z r. 1933 i egzaminu
 praktycznego z r. 1937 oraz 5 letniej służby w szkółnictwie
 w ciągu lat szkolnych 1935-1939 i od 1945 a mianowicie
 w publ. szkół powr. w Sanoku
 w publ. szkół powr. w Moerardach
 w publ. szkół powr. w Słobowej
 w publ. szkół powr. w Radziejewicach
 przystąpiła na Wyższy Kurs Nauczycielski w roku 1946,
 uczęszczała na kurs rok jeden, wykonała przepisane
 prace i ćwiczenia oraz zdała egzamin końcowy
 po raz pierwszy przed Komisją Egzaminacyjną, i otrzy-
 mała następujące oceny:

Dział A.	{	psychologia i pedagogika zol.	dobry
		dyktando ogólnie i metodyczne wybra-	dobry
		nej grupy przedmiotów	dobry
		wiedza o Polsce współczesnej	dobry
		filozofia	dobry
		sociologia	dobry
Dział B	{	ekonomia	dobry
		literatura	dobry
		językoznawstwo	dobry
		historia	dobry
Ogólny wynik		dobry	

Ryc. 13. Pierwsza strona odpisu świadectwa ukończenia przez Janinę Żebrowską
 Wyższego Kursu Nauczycielskiego w Toruniu (24 VI 1947).

Z — jako przedmiotu nadobowięzhowego (w zmniejszo-
nym zakresie) — otrzymał — na kursie oceny —
(nazwisko i imię) Żebrowska Janina w myśl § 22
regulaminu Wyższych Kursów Nauczycielskich (Dz. Ust.
Min. W. R. i O. P. z roku 1928 Nr. 9. poz. 154) zostaje zwolnio-
na od egzaminu ustnego z psych. z pedagog. literat.
językoznawstwa i histor. w czasie pobytu na Wyższym
kursie Nauczycielskim korzystała z urlopu płatnego
i zobowiązała się do pracy nauczycielskiej w ciągu trzech
lat od daty ukończenia Wyższego kursu Nauczycielskiego
w szkole państwowej lub publicznej na stawa-
wisku wyznaczonym przez władze szkolne.

Świadcstwo niniejsze daje kwalifikację dodatkową
przewidzianą w art. 15 rozporządzenia Prezydenta
Republiki z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach
zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P.
Nr 28, poz. 258 i Nr 53. poz. 512).

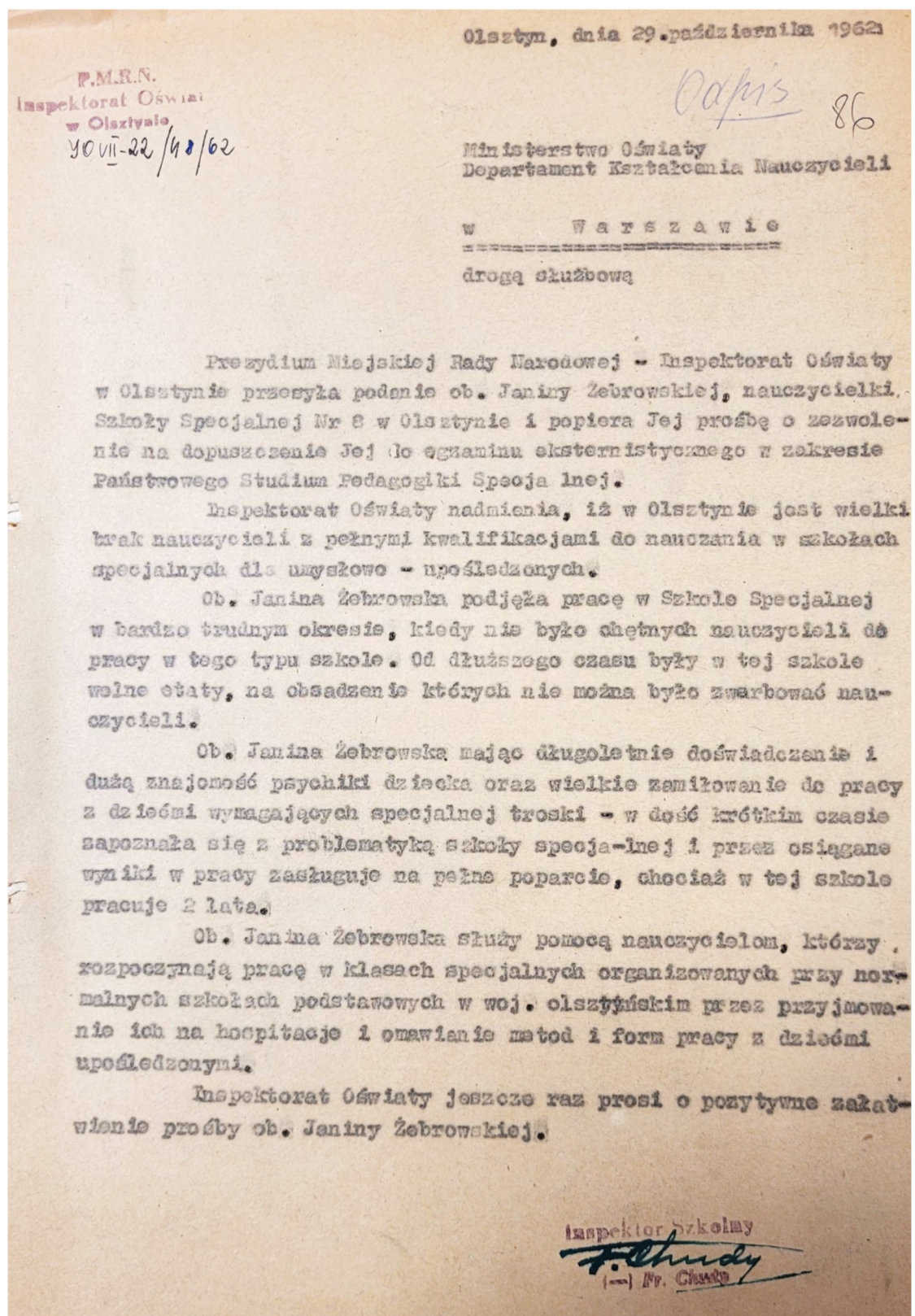
Nr 21. Toruń dnia 24 czerwca 1947 r.

Przewodniczący komisji egzaminacyjnej: Józef
Wesołowski, dyrektor (kierownik) kursu Wychowawczy,
Ordonariusz komisji egzaminacyjnej: Jan Nowak, Borowski
Pawłowski, dr. M. Słusiewiczowa, dr. Moron.

Pieczczę okręgu z podaniem państwowym i napisem:
Państwowy Wyższy Kurs Nauczycielski w Toruniu.

Stwierdziłam zgodność z oryginałem
Miejski Urząd Narodowej
w Toruniu
Wydział Oświaty

Ryc. 14. Druga strona odpisu świadectwa ukończenia przez Janinę Żebrowską
Wyższego Kursu Nauczycielskiego w Toruniu (24 VI 1947).

Ryc. 15. Odpis pisma w sprawie dopuszczenia Janiny Żebrowskiej do egzaminu eksternistycznego w zakresie Państwowego Studium Pedagogiki Specjalnej (29 X 1962).

ODPIS. Godło Polski. DYPLOM PAŃSTWOWEGO INSTYTUTU PEDAGOGIKI SPECJALNEJ
WYDZIAŁ ZAOCZNY/nazwisko i imię/Janina ŻEBROWSKA,urodzona dnia 5 września
1914 r.Temeszowie,powiatu Brzozów,województwa Rzeszów po odbyciu studiów
w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie w roku szkolnym
1963/64 złożyła przed Państwową Komisją Egzaminacyjną egzamin końcowy jako
ekstern z wynikiem pomyślnym. Po przyjęciu przez Instytut pracy dyplomowej
na temat: MONOGRAFIA MOJEJ KLASY otrzymuje niniejszy dyplom dający uprawnie-
nia nauczyciela szkół specjalnych dla dzieci upośledzonych umysłowo,przewi-
dzone zarządzeniem Min.Ośw.z dnia 2.I.60 r.N.K1-101/60. Warszawa.dnia 17
listopada 1964 r.Nr 111.Przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej
/-/ Andrzej Jasiński. Dyrektor Instytutu/-/ podpis nieczytelny.Delegat Mi-
nisterstwa Oświaty — Pieczęć okrągła z Godłem Państwa w otoku z napisem
Państwowy Instytut Pedagogiki Specjalnej.Członkowie Państwowej Komisji
Egzaminacyjnej/-/ pięć podpisów nieczytelnych

Za zgodność odpisu
Olszajn, dn. 15.11. 1964 r.

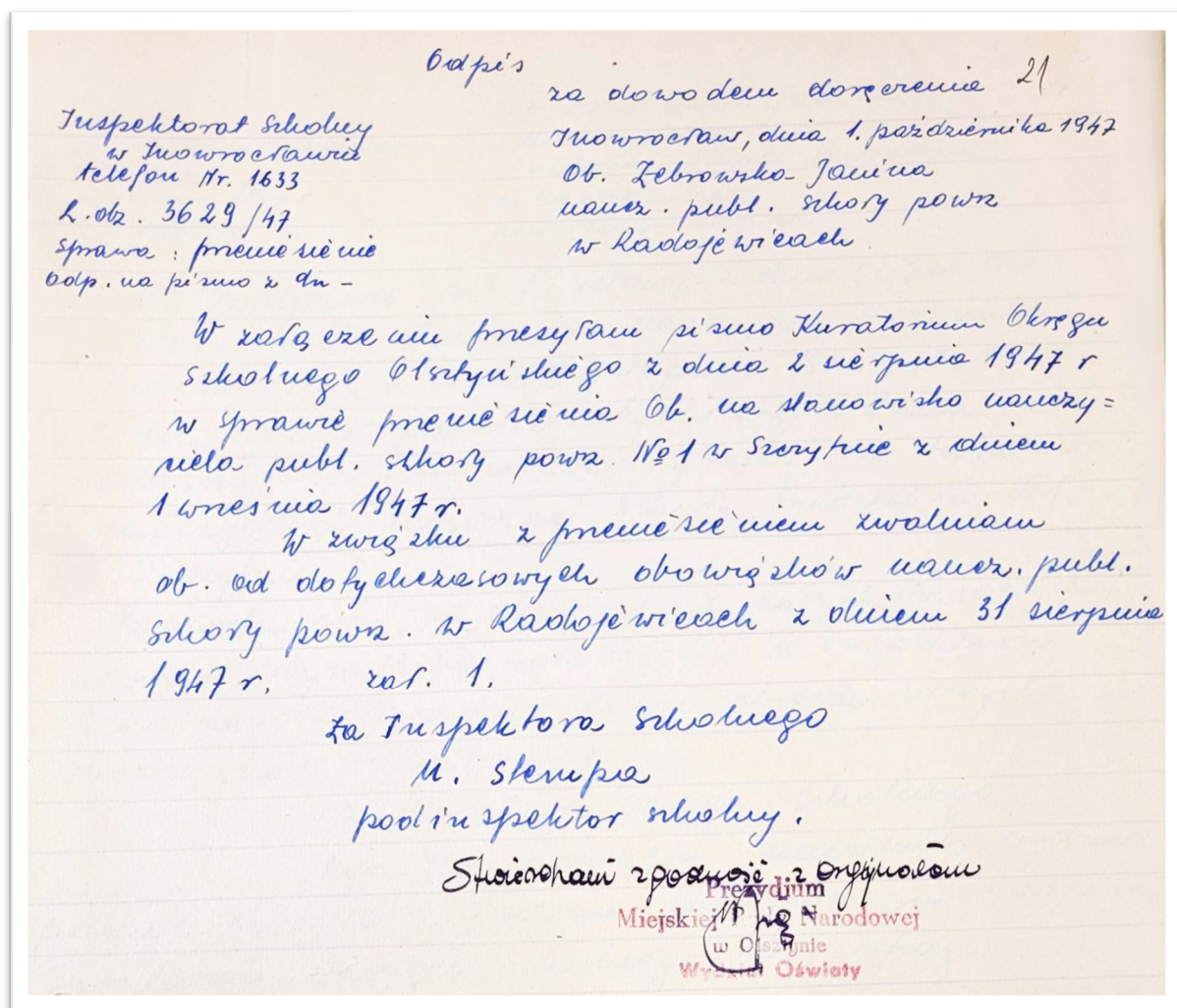

Kierownik Oddziału Kadr
(Marian Duchński)

Handwritten signature and date:
21. xii 64
Handwritten signature:

Ryc. 16. Odpis dyplomu ukończenia przez Janinę Żebrowską
Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej w Warszawie (17 XI 1964).

Z ŻYCIA SZKOŁY

Ryc. 17. Pismo w sprawie przeniesienia Janiny Żebrowskiej od 1 IX 1947 na stanowisko nauczycielki Publicznej Szkoły Powszechnej nr 1 w Szczecinie.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Olsztynskiego
w Olsztynie
dnia 2 sierpnia 1947 r.
Nr O.P. 8352/47

Ob. Żebrowska Janina
nauczycielka
Publicznej Szkoły Powszechnej
w Radziejewicach
pow. iławo-wroclawski

22

Na podstawie art. 51 ustawy z dnia 1. lipca 1936 r.
o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu
obwieszczenia z dnia 9 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P.
Nr. 104, poz. 873), przenoszę Obywatelkę z dniem
1 września 1947 r. na własną prośbę na stanowisko
nauczycielki Publicznej Szkoły Powszechnej Nr 1.
w Szczytnie.

Po zwolnieniu od obowiązków dotychczasowych
winna Obywatelka zgłosić się u inspektora
szkolnego w Szczytnie celem objęcia nowych
obowiązków służbowych.

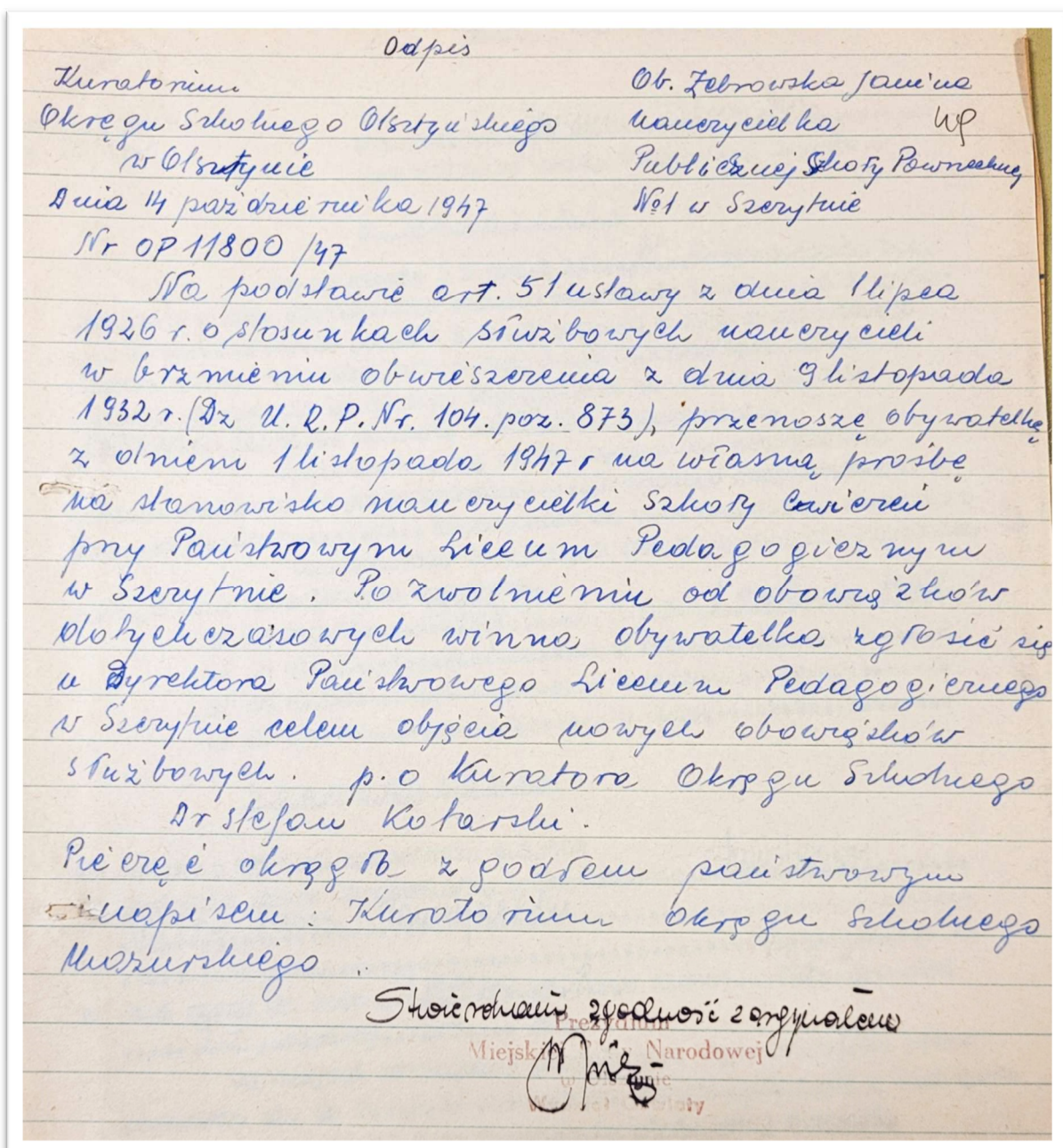
w/z Kuratora Okręgu szkolnego

Mgr. Jan Bohucki nauczelnik wybraniec
prezesa okręgu z górnym państwowym i uspiem
Kuratorium Okręgu szkolnego warszawskiego.
Data objęcia pracy na nowym miejscu służbowym.

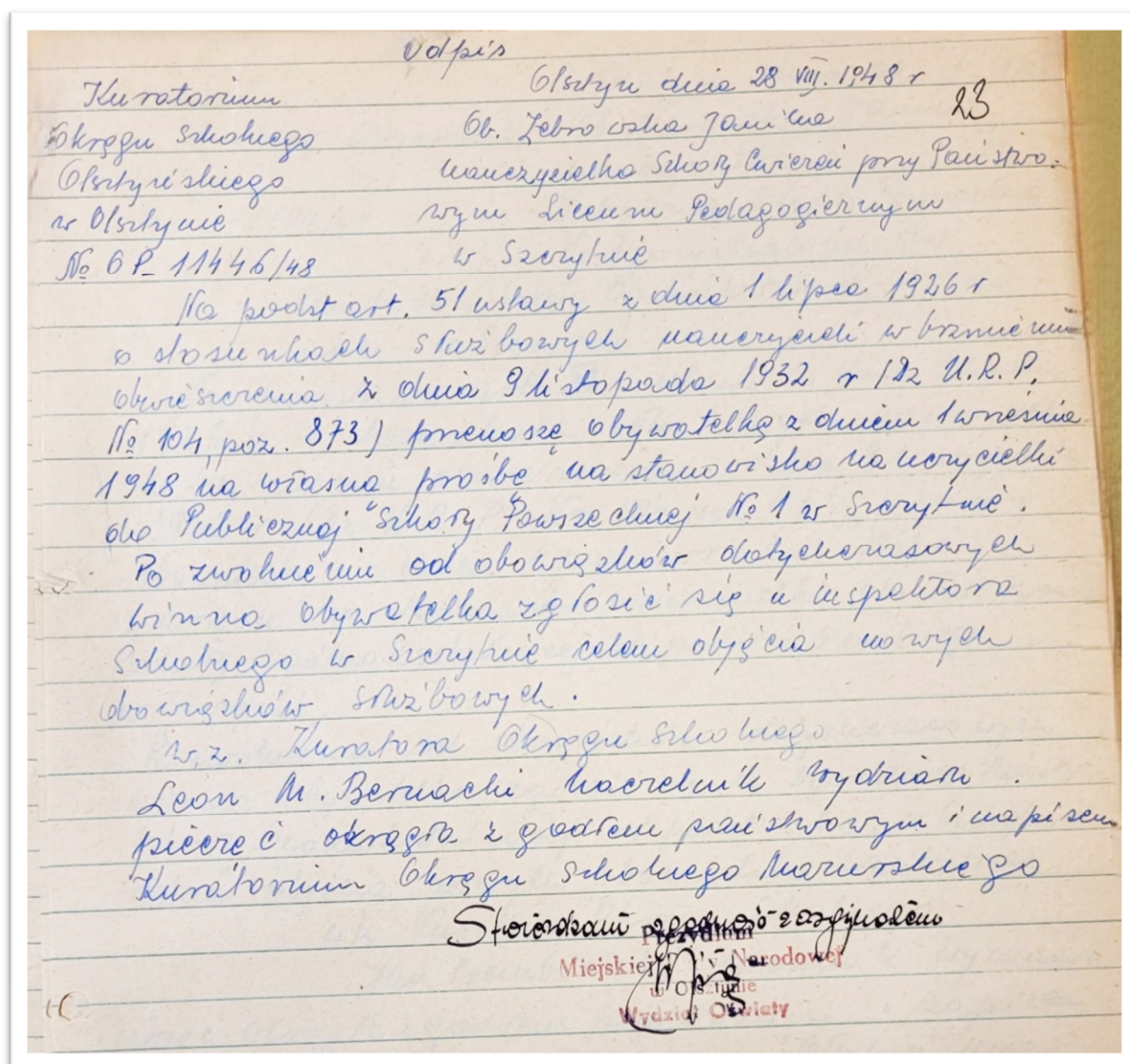
Szkolnictwo zgodności z rozkazem

Prezidium
Ministerstwa Narodowej
w Łodzi
Wydział Oświaty

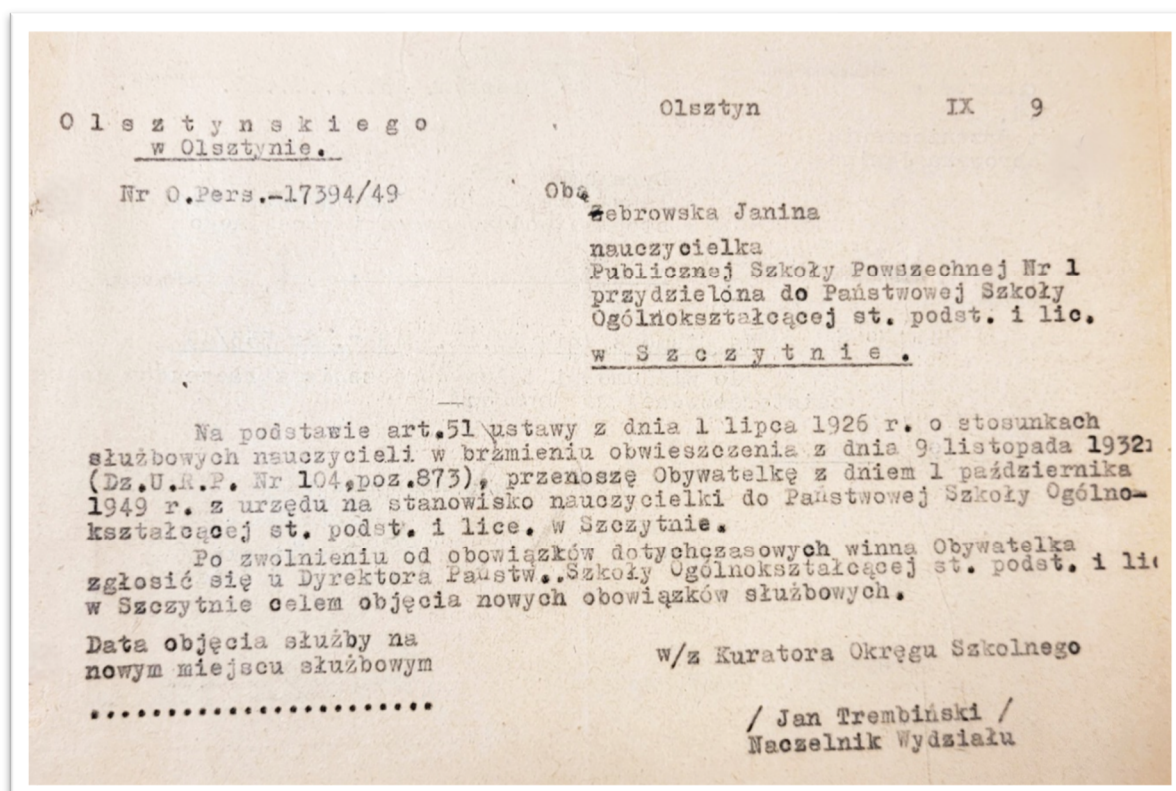
Ryc. 18. Odpis decyzji o przeniesieniu Janiny Żebrowskiej od 1 IX 1947
na stanowisko nauczycielki Publicznej Szkoły Powszechnej nr 1 w Szczytnie.

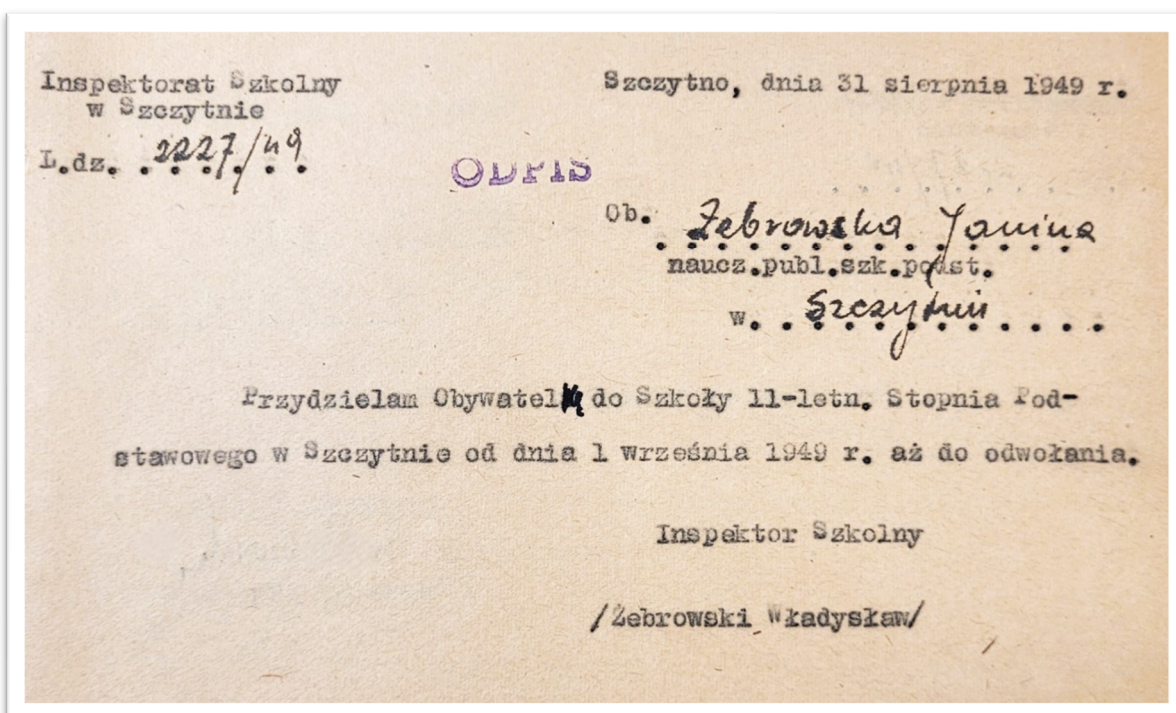
Ryc. 19. Odpis decyzji o przeniesieniu Janiny Żebrowskiej od 1 XI 1947 na stanowisko nauczycielki Szkoły Ćwiczeń przy Liceum Pedagogicznym w Szarytnie.

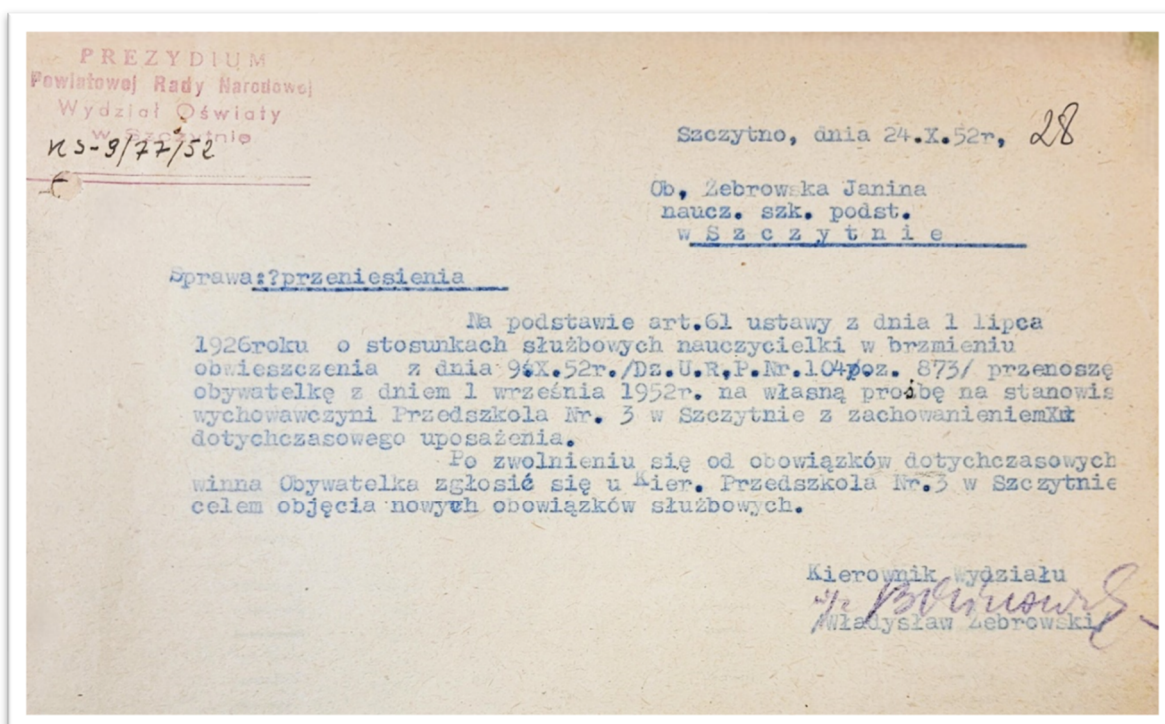
Ryc. 20. Odpis decyzji o przeniesieniu Janiny Żebrowskiej od 1 IX 1948
na stanowisko nauczycielki Publicznej Szkoły Powszechnej nr 1 w Szczytnie.

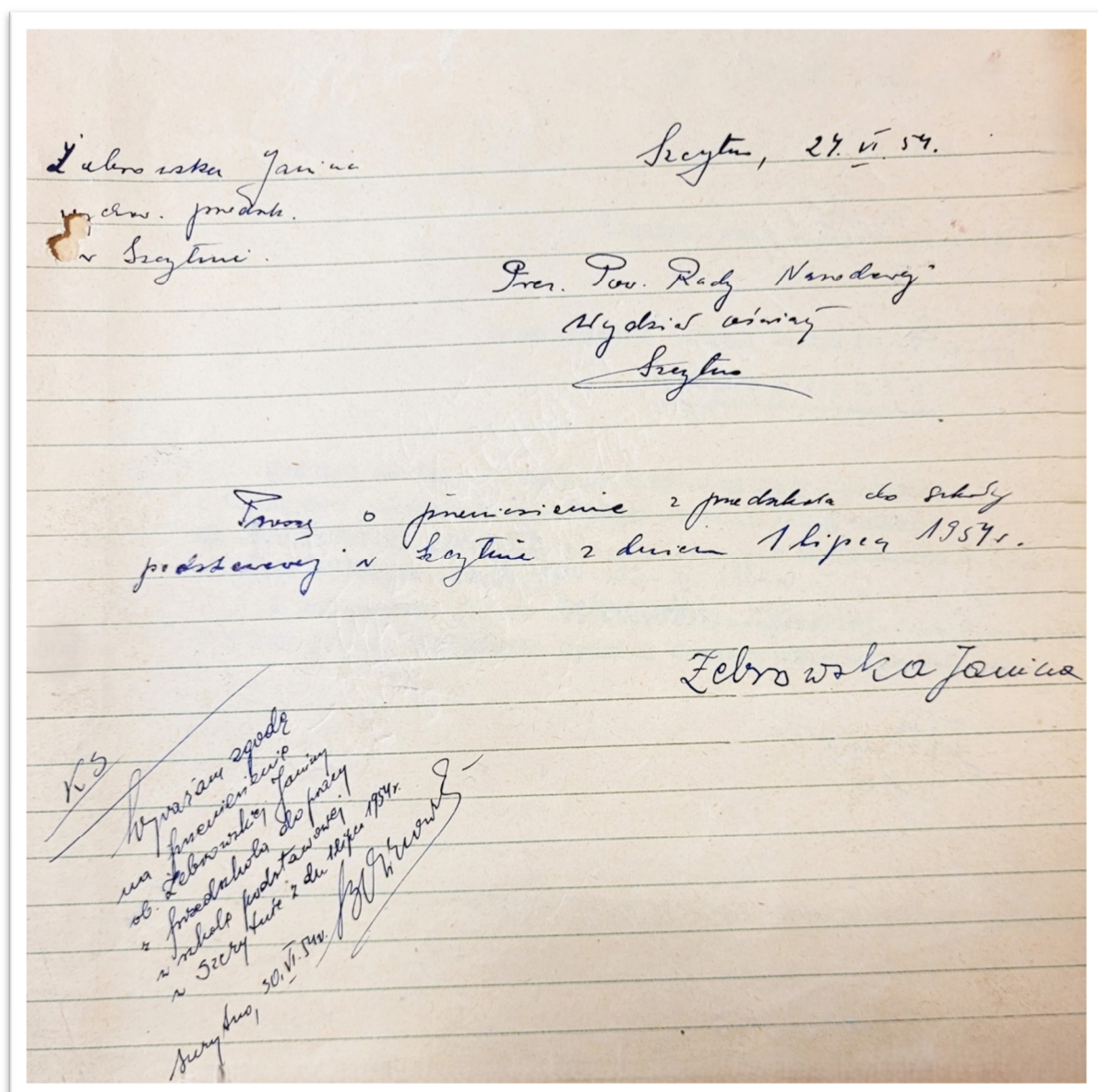
Ryc. 21. Decyzja o przeniesieniu Janiny Żebrowskiej od IX 1949 na stanowisko nauczycielki Państwowej Szkoły Ogólnokształcącej stopnia Podstawowego i Licealnego w Szczytnie.

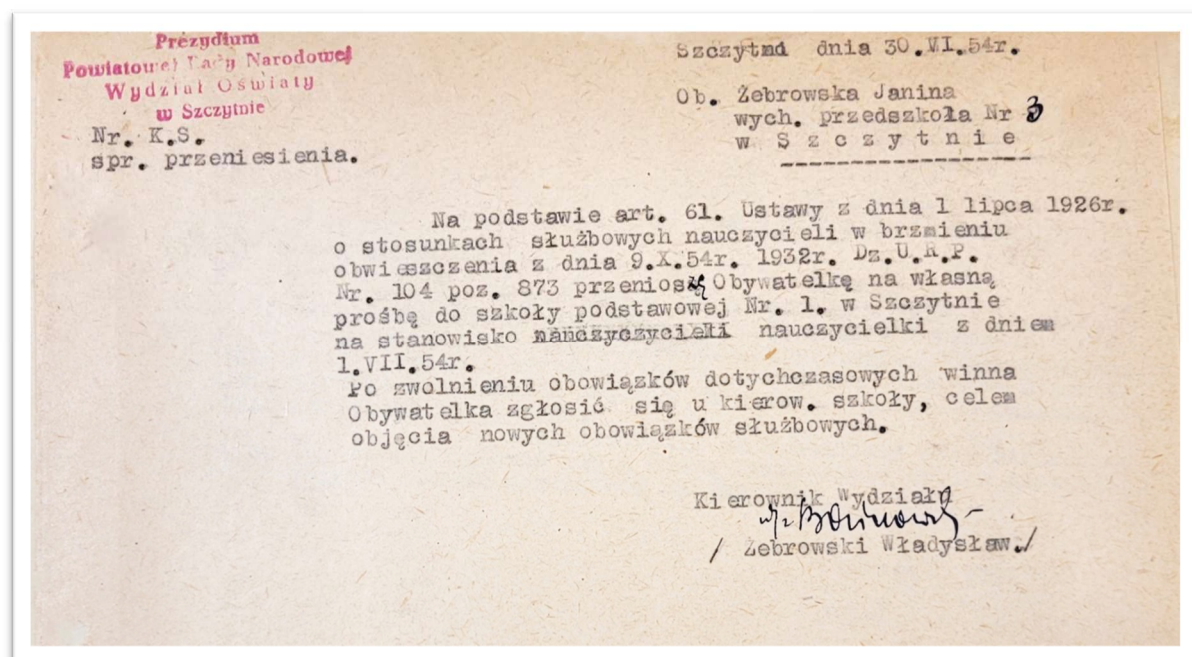
Ryc. 22. Decyzja o przydzieleniu Janiny Żebrowskiej od IX 1949 na stanowisko nauczycielki Państwowej Szkoły Ogólnokształcącej stopnia Podstawowego i Licealnego w Szczytnie.

Ryc. 23. Decyzja o przeniesieniu Janiny Żebrowskiej od IX 1952 na stanowisko wychowawczyni Przedszkola nr 3 w Szczycie.

Ryc. 24. Podanie Janiny Żebrowskiej w sprawie przeniesienia na własną prośbę na stanowisko nauczycielki szkoły podstawowej w Szczytnie od 1 VII 1954.

Ryc. 25. Decyzja o przeniesieniu Janiny Żebrowskiej na własną prośbę od 1 VII 1954 na stanowisko nauczycielki Szkoły Podstawowej nr 1 w Szczytnie.

O p i n i a

o ob. Janinie Żebrowskiej, naucz. Szkoły nr 8 Specjalnej
w Olsztynie.-

Pracę w zawodzie nauczycielskim rozpoczęła w 1935 r.
Od 1.IX.1947 r. pracuje na Warmii i Mazurach w Szczytnie, na-
stępnie od 25.XI.1954r. w Olsztynie w Szkole Podstawowej nr 2,
a od 10.XII.1960 r. w Szkole Specjalnej. Należy do nauczycieli
wyróżniających się w pracy. Starannie przygotowuje się do każdej
lekcji na piśmie. Lekcje jej są przykładem pełnego wykorzystania
pomocy naukowych, w tym wielu pomocy wykonanych przez siebie.
W pracy cechuje ją serdeczny stosunek do dzieci, rodziców i nau-
czycieli. Sprawiedliwa lecz wymagająca. Uczniowie jej klasy w Szko-
le Podstawowej nr 2 należeli zawsze do najbardziej zdyscyplino-
wanych, utrzymujących w klasie ład i porządek, noszących jednolity
strój.

Osiągała zawsze dobre wyniki dydaktyczno-wychowawcze i
wysoki procent promowanych. Dużo czasu poświęca czytelnictwu
uczniów i przygotowaniu uroczystości szkolnych.
Mimo choroby serca i wypadków zabrania jej przez karetkę pogo-
towania do szpitala, z chwilą polepszenia się stanu zdrowia na-
tychmiast wracała do pracy.

Jest nauczycielką postępową, stosującą w swojej pracy nowe
metody nauczania. Doświadczeniem swoim dzieli się chętnie z in-
nymi nauczycielami. Dużo czyta i systematycznie dokształca się.
Posiada zdecydowany światopogląd naukowy.-

Inspektorat Oświaty
F. Chmura
[red stamp]

Olsztyn, dnia 26.X.1962r.-

Ryc. 26. Opinia o Janinie Żebrowskiej zatrudnionej w Szkole Podstawowej nr 2 w Olsztynie.

ODZNACZENIA

12 Uzasadnienie wniosku (podać szczegółowo zasługi względnie działalność uzasadniające nadanie odznaczenia)

Ob. Żebrowska Janina pracuje w Szkole Podstawowej Nr.2 od 1954 roku, a w zawodzie nauczycielskim od 1935 r. W roku szkolnym 1946/47 ukończyła WKN języka polskiego i historii w Toruniu. Po przyjeździe do Szkoły Nr.2 uczyła pierwszą klasę oraz biologii w kl.V-VII. Starannie przygotowuje się do każdej lekcji na piśmie. W nauczaniu stosuje pomoce naukowe. W stosunku do uczniów jest sprawiedliwa lecz wymagająca i dlatego osiąga dobre wyniki nauczania. Za obiektywizm i serdeczny stosunek do dzieci jest lubiana przez nie. i przez rodziców. Uczniowie jej klasy są zdyscyplinowani, przyzwyczajeni do porządku iładu, posiadają jednolity strój, są czysti.

Pomimo wymienia dość czasu poświęca przygotowywaniu wroczyści szkolnych, pochodów, upowszechnianiu czytelnictwa i.t.d. Należy stwierdzić i to, że chociaż jest chora na serce, stara się nie spuszczając zajęć szkolnych. Zdarzały się i takie wypadki, że ze szkoły (na skutek ataku serca) karetka pogotowia musiała odwieźć ją do szpitala, ale z chwilą polepszenia stanu zdrowia natychmiast wracała do pracy. Jest bardzo koleżeńską i pracowitą i dlatego jest lubiana przez nauczycieli.

Inspektorat Oświaty doceniając duży wkład pracy Ob. Żebrowskiej Janiny stawia wniosek, aby wymienioną przedstawić do odznaczenia państwowego z okazji Dnia Karty Nauczyciela.

Uzasadnione z Zarządzeniem Miejskim Z.N.P. Ob. Mazowieckim Włodanem.

13 Franciszek Chudy
(Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za prawdziwość w/w danych osobowych przekazanych na wniosek)

Olsztyn, dn. 9.XI.1959 r. Inspektor Oświaty *[podpis]*
(miejscowość i data) (stanowisko służbowe) (podpis)

Ryc. 27. Uzasadnienie wniosku o nadanie Janinie Żebrowskiej Złotego Krzyża Zasługi (9 XI 1959).

Odpis Zastępczym dla Warmii i Mazur Wojewódzka Rada Narodowa Legitymacja Nr 2578
Olsztyn, dnia 19.06.1964r. Uchwałą Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej nadano ob. Janinie Żebrowskiej Srebrną Odznakę Honorową Zastępczym dla Warmii i Mazur. Podpis i w. M. Gotowiec Przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej. Pierwsze okręgi z pościem i napierem: Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Olsztynie.

PREZYDIUM POWIATOWEJ RADY NARODOWEJ w Olsztynie
Wydział Oświaty dla m. Olsztyna i pow. olsztyńskiego

Kierownik Referatu Kad. Barbara Krawczyk

Ryc. 28. Odpis dokumentu o nadaniu Janinie Żebrowskiej Srebrnej Odznaki Honorowej „Zasłużonym dla Warmii i Mazur”.

MIEJSCE ZAMIESZKANIA

**Ryc. 29. Poniewiecka willa z 1908 roku przy ul. Bohaterów Stalingradu 6 w Szczytnie,
w której mieszkali Janina i Władysław Żebrowscy z synami.
Obecnie ulica nosi nazwę Bohaterów Westerplatte.**

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

MIEJSCE SPOCZYNKU

Ryc. 30. Mogiła Janiny i Władysława Żebrowskich
na olsztyńskim cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej (2024).

Autor fotografii: Dominika A. Myślak

Ryc. 31. Tablica inskrypcyjna na mogile Janiny i Władysława Żebrowskich (2024).

Autor fotografii: Dominika A. Myślak

Biogram napisał i całość opracował dr hab. Grzegorz Ojcewicz